

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSS/500/8 /2009/GW

Warszawa, 4 sierpnia 2009 roku

Pan

Grzegorz Schetyna

Minister Spraw Wewnętrznych i

Administracji

Przepraszam Panię Premierze,

Na podstawie art. 10 a ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U z 2000 r. Nr 6 poz. 69 z późn. zm.), proszę o rozważenie dokonania zmian w ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175 poz. 1440 z późn. zm.) w celu objęcia 100% zniżką na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego dzieci, posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, do chwili ukończenia przez nie osiemnastego roku życia.

Obecnie obowiązujące przepisy ustawy przewidują dla dzieci, posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, zniżkę na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego w wysokości 78%. Pomimo tej zniżki, koszty transportu stanowią istotną część kosztów placówek, sprawujących opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi, a także rodziców tych dzieci.

Mając na uwadze to, jak ważne jest maksymalne ułatwienie dzieciom niepełnosprawnym poruszania się oraz zwiększenie ich mobilności, a także fakt, że w niektórych przypadkach zakłady komunalne okazjonalnie udostępniają dzieciom darmowe przejazdy, proszę o podjęcie stosownych działań.

z wyrazami szacunku
Marek Michalak

Do wiadomości:

Pan Jarosław Duda Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Warszawa, 26.08.2009

**MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

**SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Jarosław Duda**

BON-II-0301 - 9-(2)-JW/09

**Pan
Marek Michałak
Rzecznik Praw Dziecka**

W związku z pismem Pana Rzecznika z dnia 4 sierpnia 2009 r., znak ZSS/500/8/2009/GW, dotyczącym podjęcia stosownych działań, skutkujących zmianą ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. *o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego*, skierowanym do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz do mojej wiadomości, poniżej przedstawiam opinię w przedmiotowej sprawie:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (art. 2 ust. 5 ww. ustawy) do ulgi 78% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego są uprawnione następujące osoby:

- 1) dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne - na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych;
- 2) jedno z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych - na podstawie biletów jednorazowych.

Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem.

Z propozycji Pana Rzecznika wynika, że zmiana miałaby dotyczyć objęcia dzieci niepełnosprawnych 100% zniżką, do ukończenia przez nie 18 roku życia. Nie jest jasne, czy zmiana taka miałaby również dotyczyć opiekunów podróżujących z dzieckiem. Należy również wziąć pod uwagę, że dzieci i młodzież niepełnosprawna mogą mieć wydłużony okres trwania nauki (obowiązek szkolny i obowiązek nauki), i uczęszczają do ww. placówek często po ukończeniu 18 lat. Zgodnie z przyjętą w tej ustawie definicją dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne to osoby do ukończenia 24 roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawni do ukończenia 26 roku życia. Nie wiadomo czy propozycję należy traktować, jako 100% zniżkę do ukończenia 18 roku życia,

a po ukończeniu 18 roku życia nadanie uprawnień do 78% zniżek na przejazdy wymienionymi środkami transportu, czy wprowadzenia pełnej odpłatności za przejazdy.

Należy również wziąć pod uwagę, że przepisów tych nie stosuje się do komunikacji miejskiej, która leży w kompetencji samorządów.

Z punktu widzenia społecznego proponowane zmiany są jak najbardziej wskazane. Natomiast z ekonomicznego punktu widzenia, należy wziąć pod uwagę, że zmiana taka pociąga za sobą skutki finansowe. Ostateczne rozstrzygnięcie o przedłożeniu projektu ustawy o zmianie ustawy w proponowanym kierunku wymaga przeprowadzenia szczegółowej analizy skutków finansowych, do której właściwy jest resort infrastruktury.

Z szacunkiem

Sekretarz Stanu
Jarosław Dulla

Warszawa, dnia 07 września 2009 r.

MINISTER INFRASTRUKTURY

Nr MB 4t – 053-13 / 09

Doc: 952146

**Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka**

Szanowny Panie

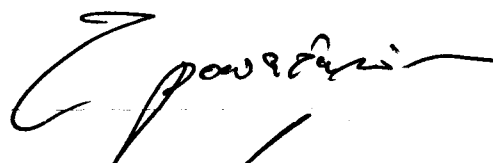
Odpowiadając na wystąpienie Pana Rzecznika z dnia 4 sierpnia 2009 r. znak ZSS/500/8/2009/GW, otrzymane przy piśmie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14.08.br. nr BMP-0748-7024/09/EG, w sprawie możliwości objęcia 100% zniżką na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności do chwili ukończenia przez nie osiemnastego roku życia, uprzejmie informuję, że realizacja elementów polityki społecznej państwa wobec osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów należy do właściwości Ministra Pracy i Polityki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Finansów odpowiadającym za stan finansów państwowych.

Minister Infrastruktury nie posiada kompetencji do rozszerzenia uprawnień do ulgowych przejazdów jakimkolwiek kategoriom osób uprawnionych, w tym niepełnosprawnym dzieciom.

Do właściwości Ministerstwa Infrastruktury należy interpretacja aktów prawnych dotyczących ustawowych uprawnień do ulg przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego przyznanych m.in. *ustawą z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440 z późn. zm.)* oraz nadzór nad przestrzeganiem tych przepisów.

Zważywszy, iż problem rozszerzenia wymiaru i zakresu ulg ustawowych, bądź przyznania prawa do bezpłatnych przejazdów obejmuje obszar kreowanej przez Rząd szeroko pojętej polityki społecznej i finansowej, ewentualna inicjatywa ustawodawczą w zakresie ustawowych ulg przejazdowych, może zostać podjęta dopiero po akceptacji samego zamysłu rozszerzenia dotychczasowego zakresu ulg i po ustaleniu których grup uprawnionych i w jakim zakresie zwiększenie ulg ma dotyczyć, albowiem otrzymywane wnioski w tej sprawie dotyczą nie tylko niepełnosprawnych dzieci, ale także innych osób uprawnionych do ulg z mocy powołanej ustawy oraz innych ustaw. Decydujące znaczenie będą miały skutki finansowe z tego tytułu dla budżetu państwa. W 2008 roku na sfinansowanie ulg ustawowych w obecnym kształcie przeznaczono kwotę ponad 900 mln zł.

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż Minister Infrastruktury nie posiadając kompetencji do rozszerzenia uprawnień do ulgowych przejazdów jakimkolwiek kategoriom osób uprawnionych, nie jest organem właściwym do wnioskowania o wniesienie inicjatywy ustawodawczej w tym zakresie.

Z upoważnienia
MINISTRA INFRASTRUKTURY

Tadeusz Jarmuziewicz
Sekretarz Stanu

Warszawa, dn. 30 września 2009 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Dyrektor Gabinetu Politycznego
Piotr Targiński

GPH-181-217/09

Sz. P.
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

Łucja Rucińska

W odpowiedzi na Pański list (~~ZSS500/3/2009/GW~~) jaki skierował Pan na ręce Pana Ministra SWiA Grzegorza Schetyny, w załączeniu pozwalam sobie przesłać odpowiedź jaką otrzymałem od Pana Marka Radzikowskiego, Dyrektora Gabinetu Politycznego Ministra Finansów Jana Vincenta Rostowskiego.

W razie pytań pozostajemy do dyspozycji.

Łucja Rucińska

Warszawa, dnia 23 września 2009 roku

MINISTERSTWO FINANSÓW
Dyrektor Gabinetu Politycznego

GN2/063/3/MCP/09/46

Pan
Piotr Targiński
Dyrektor Gabinetu Politycznego
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Szanowny Panie Dyrektore,

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 sierpnia br., znak: GPM-181/2009, przekazujące w załączeniu wystąpienie Rzecznika Praw Dziecka, dotyczące postulatu zmiany *ustawy z dnia 20 czerwca 1993 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego* (Dz. U. Nr 175 z 2002 r., poz. 1440, z późn. zm.) w celu objęcia 100%-ową ulgą na przejazdy dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, uprzejmie informuję co następuje.

Minister Finansów nie poddaje w wątpliwość znaczenia, jakie mają ulgi biletowe dla możliwości przemieszczania się osób niepełnosprawnych. Uznając społeczną potrzebę istnienia takich ułatwień, ustawodawca określił w art. 2 ust. 5 *ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego*, że dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne uprawnione są do ulgi 78% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego.

Należy podkreślić, że refundacja kosztów stosowania ulg w autobusowych przewozach osobowych nie jest jedyną formą wsparcia komunikacji pasażerskiej, w tym mobilności niepełnosprawnych dzieci i młodzieży. Tytułem refundacji kosztów analogicznych ulg obowiązujących w transporcie kolejowym budżet państwa przekaże w roku 2009 przewoźnikom kolejowym w formie dotacji przedmiotowej kwotę 380 mln zł. Ponadto, ze środków budżetu państwa dotowane są także kolejowe pasażerskie przewozy międzywojewódzkie i międzynarodowe, co sprawia, że wszyscy pasażerowie, w tym również niepełnosprawni, ponoszą mniejsze koszty biletów. Wydatki budżetu państwa z tytułu dotacji celowych do wskazanych przewozów wyniosą w bieżącym roku 240 mln zł. Wymienione dotacje do przewozów kolejowych łącznie z kosztami dopłat do ulgowych przewozów autobusowych liczą ponad 1,1 mld zł i stanowią jedną z największych pozycji po stronie wydatków budżetu państwa.

GPM 2117/181.....
Wpł. dn. 23-IX-09.....

Warto także zauważyć, że postulowana ulga w wymiarze 100% dla dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych została w przeszłości wprowadzona na mocy art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 40, poz. 150). Przedmiotowy przepis funkcjonował w tym kształcie do dnia 31 stycznia 2002 r. kiedy w życie weszła ustawa z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U z 2002 r., Nr 4, poz. 34), ograniczająca wymiar ulgi do 78%.

Powodem zmiany art. 2 ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego i rezygnacji ze 100%-owej ulgi przejazdowej dla wszystkich uprawnionych (nie tylko dzieci i młodzieży niepełnosprawnej) były liczne nadużycia popełniane przez przewoźników przy identyfikacji osób uprawnionych oraz przy naliczaniu i rozliczaniu tych ulg. Ustanowienie ulgi 78% pozwoliło na ograniczenie wspomnianych nadużyć, powodujących szkodę dla budżetu państwa, a więc w konsekwencji dla wszystkich podatników. Biorąc to pod uwagę postulat zastąpienia 78%-owej ulgi biletowej dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży, ulgą w wymiarze 100% nie może zostać zaakceptowany.

 wyrazami szacunku,

SZEF GABINETU POLITYCZNEGO

Marek Radzikowski